

Eurooppalainen melange*

- Terveisiä, mietelmiä ja aikahyppyjä eurooppalaiselta kirjallisuuskierrokselta

Sana. Das Wort.

Überall das Wort.

Am Anfang, in der Mitte, zum Schluss.

Seit 3 Tagen entsteht unsere Welt aus Wörtern. Meistens gesprochenen.

Näin alkoi Deutschlandradiolle toukokuussa tekemäni audiopostikortti kirjallisuuskierrokselta Helsingistä Rovaniemelle. Kierroksella oli mukana kahdeksan kirjailijaa eri maista. Joukosta viidellä muulla oli samankaltainen elämäntilanne kuin minulla: he asuvat pysyvästi toisessa valtiossa kuin mihin ovat syntyneet, lukevat, kirjoittavat ja puhuvat arjessaan usealla eri kielellä.

Tämä tuntuu olevan hyvin kiinnostava seikka kirjailijan työssä; yleisin kysymys, jonka minäkin haastatteluissa kohtaan, kuuluu suunnilleen näin: Frau Taskinen, olette asunut 16 vuotta Wienissä Itävallassa, sitä ennen Hollannissa ja Saksassa, millä kielellä kirjoitatte? Ennen vastasin ykskantaan, että ainoastaan suomeksi. Mutta nykyään teen tekstejä myös saksaksi. Sellaisia, jotka eivät rakennu äidinkieleen juurtuneiden assosiaatioiden ja tiedostamattoman ympärille, vaan kuvaavat aikaa ja kokemuksiani tässä ja nyt. Niin kuin tuo mainittu radion tilaama juttu.

Toisaalta ajattelen niinkin, että vaikka teksti ei sanoiltaan tai kieliopiltaan olisikaan näkyvästi "vieras" eli käännetty yhdestä kielestä toiseen, jonkinlaista radikaaliakin sekoittumista ja siten ikään kuin "näkömätöntä" käännoästä kielessäni toki paikanvaihdoksen myötä on tapahtunut. Toisin sanoen: suomeksi kirjoittamani proosa varmasti sisältää itävaltalaisista, etenkin wieniläistä, näkökulmaa, keski-, itä- ja etelä-eurooppalaista maailmankuvaa, itävallan saksan kielen soundia ja rytmiä. Se on omien kokemusteni aikaansaama sekoitus, *mélange*, ilman, että osaisin tai välittäisin itse tarkasti analysoida, miten ja missä kohdin.

Aloitin audiopostikortin kirjoittamisen Jyväskylässä, kiertoemme kolmannessa etapissa. Pidin hotellihuoneessa lepotaun ennen illan luentaa, makasin vuoteella, olo oli innostunut ja iloinen. Olen kiertänyt lukemassa romaanejani saksaksi manner-Euroopassa, nyt lukisin suomeksi Suomessa, se olisi toisen romaanin kohdalla *première*, koska Suomessa ei luentatilaisuuksia kovin taajaan järjestetä. Olin myös täynnä adrenaliinia, minkä olotilan tunnen luentatilaisuuksista ja kiertoemilta entuudestaan. En voinut kunnolla rentoutua, tunsin, miten silmät liikkuvat suljettujen luomien alla, ja yhtäkkiä minua valveilla pitävistä ajatuksista nousi esiin yksi yli muiden: *sana. Das Wort. Jos ei nyt ihan kaiken, niin kuitenkin aika monen asian alku ja juuri.*

Sillä kielessä mekin, kahdeksan maailman eri kolkista kotoisin olevaa kirjailijaa kohtasimme, jokainen meistä ikään kuin yhtä Euroopan maata edustamassa, samaan aikaan ylittämässä rajoja ja olemukseltamme sekoitus montaa. Montaa maailmankuvaa, yhteisöä, verkostoa. Elämämme on monenlaisten eri ajoissa ja paikoissa tapahtuneitten yhteistöiden, pyrkimysten, uteliaisuuksien ja sattumien tulosta. Ja sen perusteella, mitä jo ihan matkan alussa – myös tekstiemme pohjalta - olimme eurooppalaisen ihmisen ja Euroopan nykytilanteesta puhuneet ja millaisia näkökulmia kukin esimerkiksi

poliittisiin myllerryksiin ja pakolaisten tulemiseen tarjosi, oli selvää: oli tämä nykyinen sekoittunut kapitalistinen ja imperialistinen maailmamme mitä hyvänsä, pelkästään ”hyvä” tai ”paha” se ei ole. Ei moraaliltaan, onnistumisiltaan tai sen kannalta, miten ihmiset siinä voivat.

Usein toistettu asia: passit menettävät merkitystään, sillä niin ongelmat kuin ongelmanratkaisutkin ovat yhä enemmän kaikkien ihmisten yhteisiä. Kartalla ei ole enää yhtään valkoista läiskää, kaikista konflikteista riippumatta olemme sidottuja meille tuttuihin ja vieraisiin ihmisiin tiukemmin kuin koskaan ennen. Siitä voi riemuita tai sitä voi surra. Luultavasti välillä yhtä ja sitten taas toista. Pakoon sosiaalisesti olennoksi syntynyt ihminen ei geenejään ja sisäsyntyistä yhteisyyttä ainakaan nyt ihan heti pääse.

Me, kahdeksan kirjailijaa, kohtasimme mielellämme toisemme ja yleisömmme, lukijat ja kuulijat, ja kuten sanottu, yhteinen kohtaamispaikka oli kielen eri osiot. Yksi niistä oli tietenkin kirjallisuus, jota me kannamme mukamme, mihin ikinä menemme. Toinen oli – ironista kyllä näinä brexit-äänestyksen aikoina – huono englanti ja ne ajatukset ja viestit, joita kaikki joka puolella maailmaa aina suunnilleen samalla tavalla käyttävät. Huonolla englannilla annetaan merkkejä toisen noteeraamisesta, otetaan kontaktia ihmisiin, joita ei vielä hyvin tunneta, oli se sitten aamiaisella, bussissa, luennassa, illalla baarissa.

Seit 3 Tagen lernen wir uns kennen, interviewen einander, reden, wollen alles wissen, lesen, lesen vor, reden über Übersetzungen mit Schülern und Schülerinnen. In der Nacht verstummen wir kurz. Dann wachen die Wörter wieder auf.

Sätze wie: guten Morgen, wie hast du geschlafen? Mal schlecht, mal gut. Lösungsvorschläge.

Das Wort "Zuckerwürfel". Sokeripala. Einer von uns kommt aus Brasilien, lebt in Berlin und liebt die finnischen Zuckerwürfel. Er sagt: Oh. Wie süße Zuckerwürfel. So klein und überhaupt nicht symmetrisch. In Deutschland sind sie groß und eckig.

Das Wort "Licht". Valo. Einer von uns kommt aus Italien. Er lebt in Frankreich und ist erstaunt über das finnische blaue Licht mitten in der Nacht.

Wörter wie "Kaffeemaschine". Kahvikone. Wörter auch auf der Kaffeemaschine. Finnische Wörter. Wie funktioniert dies hier? Da kann ich helfen.

Joka ymmärtää kieltä, sillä on valtaa ja vaikutusmahdollisuuksia. Joka osaa käyttää kieltä, vielä enemmän.

*

Kansainvälinen kirjallisuuskierueemme oli kaikin puolin hyvä kuva – ei pelkästään perinteisistä maahanmuuttovaltioista kuten Itävallasta, vaan - koko Euroopasta tänään(kin) eikä ihme, että saimme paljon huomiota. WDR:n Funkhaus Europa –kanava haastatteli osallistujia useammankin kerran. Kokonaisuudessaan CROWD-niminen kiertue nimittäin ulottuu Suomesta Kyprokselle asti ja kestää kokonaiset kolme kuukautta. Tätä kirjoittaessani kiertue on edennyt puoliväliin, tänne Itävaltaan, omaan

nykyiseen kotimaahani. Grazissa järjestettiin symposium otsikolla *Text-World-World-Text: On the relationship between experimentation, politics and literature*.

Sanoilla kuljetaan mielin määrin paikoissa ja ajassa. Sanoilla rakennetaan kaupunkeja, yhteiskuntia ja kehityksiä vähintään yhtä paljon kuin puulla, betonilla tai kivellä. Missä niiden hyvyyttä tai pahuutta tai käyttökelpoisuutta sitten mitataan? Ei ainakaan teoriassa. Ei edes niin, että ”kirjailija” olisi per se viisaampi, oikeudenmukaisempi tai konstruktivisempi kuin ”poliitikko”.

Sana luo mielikuvan, synnyttää tunteen ja ajatuksen, uuden tarinan, tulokulman, värittää ja yhdistelee asiat merkityskokonaisuudeksi. Ja entä sitten? Sitten on kyse siitä, millaisiin tekoihin juuri niillä sanoilla, mielikuvilla tähdätään ja mitä lopputuloksia saadaan aikaiseksi. Tuomarina on maailma, tehtyjen tekojen seuraukset, toiset ihmiset ja tuntevat olennot ja luonnon tila. Kipu ja kärsimys osoittavat: tämä suunta on väärä.

Sanoa näin on uskoa etiikan, kulttuurin ja sivistyksen itseisarvoon. Sanoa näin on uskoa itseisarvon itseisarvoon. – Mikä ei tietenkään kovin sulavasti istu nyt, postmoderniin, kaikenlaisia arvoasetelmia ja hegemoniaa karsastavaan aikaan.

Aikahyppy 1:

Heti kiertueviikon jälkeen istun Helsingissä baarissa ja näen televisiosta yllätyksenä: Itävallan liittokansleri Werner Faymann on eronnut tehtävistään kanslerina ja puolueen johtajana. Se on seurausta presidentinvaalien ensimmäisen kierroksen tuloksesta, jossa hänen sosiaalidemokraattinen puolueensa kärsi historiallisen tappion.

Aikahyppy 2:

Viikkoa myöhemmin Itävallan uusi liittokansleri, entinen valtion rautateiden johtaja Christian Kern alkaa esiintyä haastatteluissa. Hän siteeraa mielellään kirjailijoita ja filosofeja, nimeää esikuviaan taloudesta... hänellä on toisin sanoen humanistinen ja visionäärinen maailmankuva ja usko sivistykseen ja koulutukseen. Hän myös silloin tällöin viljelee englanninkielisiä sanoja puheissaan. Viestittää sillä tavoin omaa olemistaan laajemmassa mittakaavassa kuin ainoastaan omassa kotimaassaan. Hänen asenteensa tuntuu olevan: pitää katsoa oman lautasenreunan yli, ajassa, paikassa, filosofiassa, uskonnossa. Hän osaa puhua ja vakuuttaa, tuntee retoriikan ja sanojen vaikutuksen hyvin.

Christian Kernin vastaus Falter-lehden (Falter 23/16) haastattelussa kysymykseen, miksei vasemmisto ole onnistunut hyödyntämään somen mahdollisuuksia samalla tavalla kuin aggressiivispopulistinen piiri kuului:

”Nicht nur deshalb, aber mitunter auch aufgrund moralischer Skrupel, hässliche Kampagnen zu führen, haben wir da auch im Netz unsere Grenzen. Das ist ein gern in Kauf genommener Nachteil.”

Samassa haastattelussa hän kertoi tarinan perheestään:

”Und meine Großmutter war Haushälterin bei einem jüdischen Ehepaar. Als die Nationalsozialisten einmarschiert sind, mussten die Juden auf dem Dachboden verschwinden, und meine Mutter hat ihnen als kleines Kind immer Essen zugesteckt, bis sie eines Tages von der Gestapo vor der Haustüre verjagt worden ist und die alten Leute

abgeführt worden sind. Das sind Geschichten, die in unserem Haushalt allgegenwärtig waren, weil das für meine Mutter als kleines Kind sehr prägend war. Das war es auch für mich. Vielleicht ist das mit ein Grund für meine heutige Haltung, wenn es um Asylsuchende geht.”

En tiedä, millaisia tekoja ja tuloksia Christian Kernin sanoista lopulta syntyy sivistyksen ja tunnelman saralla. Meistä kukaan ei tiedä. Mitään luonnontieteellistä estettä muutoksille esimerkiksi koulutuksen uudistamiseen ja yhtenäistämiseen ei ole. Käytännössä kuitenkin melko monen kansalaisen ja poliitikon mielestä parempi tapa kohdata omat pelot ja epävarmuudet on pystyttää muutosta lykkääviä aitoja sen sijaan että kaataa niitä. Osapuolet taistelevat. Molemmilla on omaa näkökantaa tukevat tarinansa ja myyttinsä.

*

Ihminen sanoi jossain vaiheessa: ajattelemaan oppiminen alkaa siitä, että ymmärtää, ettei ole itse maailman keskipiste. Mutta sinänsä kiitoksen ansaitseva ajatus ja pyrkimys ei ole sama asia kuin todellisuus. Sen sijaan, että ihminen sanoo: minun on asetettava näkökulmani sivuun, hänen on sanottava: minun ei ole mahdollista astua itsestäni ulos, ihminen ei koskaan näe itseään kokonaan ilman peiliä tai toista. Tämä on otettava huomioon siinä, kuinka kaikkeen ajatteluuni ja sen tuloksiin suhtaudutaan. Ihmisen päätelmät ovat hyvin epäluotettavia ja aina subjektiivisia, oli tarkoitus olla miten oikeudenmukainen tahansa.

Joka siis sanoo, ettei tunteista, ”minästä”, ihmissuhteista ja identiteetistä puhuminen, näiden ruotiminen ole politiikkaa tai toisinpäin... viimeistään siinä vaiheessa on syytä kääntää katse siihen, mistä kaikki ihmisen teot on tehty: ajatuksista, tunteista, tarpeista. Jokainen poliittinen teko syntyy ja elää näiden verkostossa. Eikä kyse ole tunteista yleensä, vaan jokaisen: minun, sinun, hänen. Aivan intiimeimmistä, omimmista tunteista, siitä, millaista on aamulla nousta turvallisen peiton alta ja astua maailman toreille. On kyse jokaisen omasta navasta, kuinka sitä tuntee ja kuinka sitä osaa sanoa kuvailla, ensin itselleen ja sitten toisille.

Molemmat romaanini ja myös kolmas, trilogian päätösosa, sijoittuu Wieniin. Mutta ne voisivat sijoittua ihan yhtä hyvin johonkin muuhunkin eurooppalaiseen vanhaan kaupunkiin. Paikka ei ole niissä oleellista. Oleellista ja kiinnostavaa minulle trilogiaani kirjoittaessani on ollut ja on se, mikä ihmisiä yhdistää, ei niinkään se, mikä heitä erottaa.

Oleellisia ovat sanat: Itsetuntemus. Suhde kipuun. Omaan ja toisen tuntevan olennon. Miten sen kanssa voi olla?

*

Aikahyppy 3:

Helsingin avajaisjuhlan jälkeinen toinen etappimme oli Tampere, joka on kuuluisa entisistä puuvillatehtaistaan. Ja ehkä siksikin näin taas uudenlaisen yhteyden, vuoteessa peiton alla maatessani syntyi assosiaatio ja minä ajattelin:

Wörter, die eine Textur schreiben. Ein Netzwerk. Tasgüber: Wir weben, wir weben neu.

Am Abend, bei der Lesung werden schon lange her gewobene Wortteppiche präsentiert. Ordnungen. Die Worte werden getragen, es sind Kleidungen, ich habe den Eindruck, die Zuhörer_innen kleiden sich in unseren Stoffen ein. Ich habe den Eindruck, sie tun es gerne.

Danach ist das Wort wieder frei. Sucht neue Plätze, probiert neue Positionen.

Kieleni ja kirjallisuuteni on morsiuspuku: siihen sisältyy jotain uutta, jotain vanhaa, jotain sinistä (pyhää) ja jotain lainattua. Tiedän jopa ihan tarkkaan, keneltä tiettyjä sanontoja olen omaksunut, sellaisia sopivia ilmaisuja, joista pidän: "dieses und jenes" tai "Tatsache!" Saksan kielen oppimisen aloitin 16-vuotiaana Berliinissä ollessani siellä vaihto-oppilaana. Nykyään puhun omasta mielestäni enemmän itävaltalaisittain kuin saksalaisittain. Itävallassa on omien sanojen lisäksi Saksan saksaa pyöreämpi ääntämys eikä pehmeiden ja kovien konsonanttien välistä eroa juuri kuule. Saksan saksan sanat otan avuksi silloin, kun kieli eikä korva taivu yrityksistä huolimatta sanomaan oikein sanoja "Sackerl" tai "Laterndl" tai "schiach". Mieluummin silloin kierrän vaikeudet ja ärsytykset ja sanon helpommin: "Tüte", "Laterne", "hässlich".

Sich öffnen heißt auch sich verlaufen. Plötzlich kenne ich mich in der Landschaft, in der Stadt Tampere nicht mehr aus. Ich sehe Häuser, eine orthodoxe Kirche, große ehemalige Baumwollfabriken. All das kenne ich. Aber wo ist die ganze Textur? Nach der Lesung verirren wir zuerst nach Essen. Alles hat schon zu. Es ist erst 21.00 Uhr. Supermärkte haben offen. Wir finden dann doch ein offenes Kebab-Restaurant. Nach dem Essen verirren wir in den Straßen, welche Richtung sollten wir nehmen? Der Stadtteil, wo wir hin sollen heißt Hatanpää.

Einer von hinten, eigentlich eher vom Süden, aus Bosnien, sagt mit einem slawischen Akzent: Ich kenne mich mit Richtungen aus, ihr könnt mir vertrauen. Wir lachen, weil sein verführerischer Akzent uns alles andere in den Kopf jagt, außer dem Wort Vertrauen. Aber wir tun es trotzdem. Und gut so. Eigentlich ist die Stadt klein. Eigentlich ich es nicht kompliziert. In der Früh nehme ich den Stadtplan und schaue, wie wir in der Nacht zu Fuß gegangen sind. Die Häuser erkannt. Das nächtliche Licht, das blaue Schimmern im Horizont, mitten in der Nacht erstaunt. Trust me. No problem.

*

Aikahyppy 4:

Jyväskylässä vierailimme ensin lukiolaisten äidinkielen tunnilla. Tajuan yhtäkkiä: tämä koulu on se sama koulu, jossa vuonna 1941 syntynyt isäni ja myös hänen neljä vuotta vanhempi veljensä kävivät. Isoveli kirjoitti sieltä ylioppilaaksi. Sitten perhe muutti Helsinkiin ja isäni kävi koulut valmiiksi pääkaupungissa. Parin päivän päästä tulemme ylittämään Iijoen matkalla Rovaniemelle. Silloin ajattelen äitiäni, joka on niiltä nurkilta kotoisin ja kun myöhemmin kerron hänelle reitistämme, tulee hänelle heti muistikuvia omasta äidistään ja uintikerroista joessa. He valitsivat jonkin sellaisen kohdan, jossa muilla ei ollut tapana käydä. Ehkä se oli lähempänä heidän kotiaan.

Ja niin tulen tällä kiertueella vierailleeksi molempien vanhempieni juurilla, mikä lisää vakuuttavuutta siihen aikalaiskuvaan Euroopasta, joka vain yhden sukupolven aikana on syntynyt: olemme sekoituksia ja sekoitumme lisää. Eriydymme ja yhdistymme samaan aikaan. Näemme itsemme toisin. Muutomme. Identifioidumme uudestaan. Eilen:

uskontoon, paikkaan, sankareihin ja hierarkioihin. Tänään: tietoon, kasvuun, kulutukseen. Entä seuraavaksi? Huomenna, ylihuomenna? Sadan tai tuhannen vuoden kuluttua? Millaisia ihmiset silloin ovat? Onko heitä vielä? Kuinka paljon ihmiskehosta siinä vaiheessa on konetta, kuinka paljon orgaanista materiaalia? Kuinka monta prosenttia?

Mutta "nyt", Jyväskylän jälkeen, matka jatkui vasta Hailuotoon, joka oli minulle melkein yhtä eksoottinen kuin kaikille ulkomaalaisillekin.

Eikan pirtissä meidät otetaan vastaan sydämellisesti. Istumme ulkona ja aurinko paistaa niin lämpimästi, että on suojattava pää takilla. Samaan aikaan meri päästelee kylmiä huokauksia; jäät ovat juuri lähdössä. Kongolainen Fiston esittää runoa ranskaksi. Hän tanssii ja nauraa itseään ja yleisöään transsiin ... *una fleuve! ...*, taustamusiikkina performanssissa on sillä kertaa uuden kotimaani ja entiselle kilpatanssijalle tuttua tutumpi ja mieluinen *Tonava kaunoinen*. Minua naurattaa ja jos en pelkäisi häiritseväni hänen esitystään, nousisin tanssimaan.

Sekoittumisperiaate pätee oikeasti ihan kaikkiin ihmisiin. Synnymme kahdesta eri geeniperimästä ja kasvamme kulttuuriympäristössä, joka muokkaa identiteettiämme merkittävässä määrin. Ennen kuin tunsin lähemmin yhtään kiertueen kollegaa, tunsin välittömästi automaattista yhteyttä Markoon Bosniasta ja Fistoniin Kongosta. Fiston asuu Wienissä ja hänen kanssaan puhuin kahden kesken saksaa. Tuttujen paikkojen nimeäminen yhdisti meidät. Bosnialla taas, kuten koko entisellä Jugoslavian alueella, on historian puolesta Itävaltaan ja Wieniin erityinen suhde. Bosnialaiset ovat Itävallan neljänneksi suurin maahanmuuttajaryhmä, heitä asuu Itävallassa yli 200 000.

Voi myös hyvin sanoa, että jokainen ihminen hallitsee enemmän kuin yhden kielen; ei kukaan käytä samaa kieltä rakastettunsa tai lastensa kanssa kuin verovirastossa tai ravintolassa. "Vieraudessa" ja "kulttuurieroissa" on siis ihan perimmältään kyse asteeroista. Aina olemassa olevat, olemukseltaan dynaamisen kielen ja kulttuurin muutokset ja liikkeet tulevat usein näkyviksi vasta, kun mennään niin pitkälle, että ymmärrettävyys kärsii.

Pitkän päivän päätteeksi ajamme Hailuodosta vielä Ouluun. Meillä on kauhea nälkä. Jollekulle tulee jopa itku. Ajattelen, että kaikilla ihmisillä aina samat perustunteet: ei ja kyllä ja pelko ja suru. Ihan sama, missä päin planeettaa on koti ja alkuperä. Se on lähtökohta: on yksi planeetta ja ihmisiä. Ja teksteissämme näkyvät ne samat inhimilliset perustat, tarpeet, tunteet ja politiikan, filosofian, uskonnon, alkuperän ja tulevaisuuden hahmottelu, ihmettely, ilmaisu.

Revolution. Jemand sagt das Wort Revolution. Vallankumous. Es ist so viel Program. Wir sind müde.

Epävarmuutta. Väärinkäsityksiä. Sellaista yksinäisyyttä. Ja ryhmäytymistä. Kukaan, joka ei pidä ihmisistä, ei lähde mukaan viikoksi samaan bussiin toisten kanssa. Asetu samaan tilaan, hengittämään samaa ilmaa, jakamaan omia sanojaan.

Im Hotelzimmer muss ich Gymnastik machen.

Die Wörter, die mir die Physiotherapeutin mitgegeben hat, sind: ISG-Gelenk. Trapezius. Atmen. Kräftigen. Dehnen. Arthrose. Arthritis. Entspannung. Den Körper manchmal zur Ruhe kommen lassen. Sportverbot. Kinesiotape.

Das Tape habe ich im Rucksack auch als Gegenstand mit. Es ist blau. Ca. 20 cm lang.

Voimistelen, taivuttelen, vahvistan. Teippaan kipeän lihaksen.

*

Seuraavana päivänä matkalla Rovaniemelle poikkeamme maailmankuulun joulupukin kylässä. Toteamme seisovamme Napapiirillä, siinä se nyt sitten on. Mutta lähes tyhjänä ja kahdenkymmenen asteen lämmössä absurdi autio tavarataloalue. Ulkokaiuttimista soi joulumusiikki. Otamme kuvan. Nousemme taas bussiin.

Rovaniemellä vierailemme vaikuttavassa Arktikum-tiedekeskuksessa, jossa esitellään pohjoisen historiaa ja luonnonilmiöitä. Saan siis vielä lisäannoksen juuriani. Yhdessä vitriinissä on värikkäitä punasinisiä saamelaisia pukuja. Muistan nähneeni samantyyppisiä viimeksi pari vuotta sitten Lastovon saarella Kroatiaassa.

Sitten meidän viikkomme on ohi. Seuraavat kahdeksan tulevat ja ottavat meidän paikkamme, luovutamme heille viestikapulan, bussin, jossa he jatkavat Norjaan. Me kiertueen aloittajat lähdemme kotiin. Väsyneinä ja haikeina. Olemme esiintyneet joka päivä 1 – 2 kertaa. Minä tunnen viikon päätteeksi kymmenen uutta kirjailijaa, kolme heistä asuu Wienissä niin kuin minä, olemme kotoisin Suomesta, Serbiasta, Kongosta ja jostain Saksasta, en muista, mistä kaupungista. Verkostoon on tullut uusia solmukohtia. Internetistä yritän seuralla, missä kaikki ovat ja mitä he tekevät. Kuinka matka jatkuu.

Sana "rakkaus". Die Liebe.

Wir sind acht. Ich denke, das sind acht verschiedene Arten von Liebe.

Ich habe gebeten, dass meine Kolleg_innen mir das Wort "Liebe" auf ihrer Muttersprache auf das Band sprechen. Damit ich sie mitnehmen kann. Das Wort. Das Gefühl. Diese Tat.

*

CROWD on eurooppalainen kirjallisuuskierue Suomesta Kyprokselle. Siihen osallistuu 100 kirjailijaa 37 maasta. Järjestäjinä ovat neljä kirjallisuusjärjestöä: lettrétage Saksasta, Forum Stadtpark Itävallasta, Ideogramma Kyprokselta ja Nuoren Voiman Liitto Suomesta. Rahoittajina on useita eri tahoja, suurimpana EU. CROWDin idea on jäädä elämään aktiivisena verkostona kiertueen jälkeenkin. Kuka tahansa voi liittyä siihen, esitellä omaa työtään, löytää uusia yhteistyökumppaneita, inspiroitua, sekoittua.

<http://crowdlitbus.eu/#/start>

Oma viikkoni kirjailijoita olivat:

Andrea Inglese, Italia

Fiston Mwanza Mujila, Itävalta

Marko Tomas, Bosnia
Peter Højrup, Tanska
Ricardo Domeneck, Saksa
Alev Adil, Kypros
Katarzyna Fetlinska, Puola
Satu Taskinen, Suomi

*Wiener melange on wieniläinen maitokahvi.